

ASIA

Autopurkamon ympäristöluvan peruuttaminen (YSL 93 §) ja toiminnan lopettamista koskevien määräysten antaminen (YSL 94 §).

PÄÄTÖKSENSAAJA

Tampereen Romu Oy:n konkurssipesä
Pesänhoitaja [REDACTED] Asianajotoimisto Fenno Oy

TOIMINTA JOTA PÄÄTÖS KOSKEE

Tampereen Romu Oy:n autopurkamo- ja jätteenkäsittelytoiminta kiinteistöllä Mutterimäki [REDACTED] ja Ratu [REDACTED] osoitteissa [REDACTED].

TOIMINNAN SIJAINNIN Sijaintipaikka ja sen ympäristö

Tampereen Romu Oy:n autopurkamo- ja jätteenkäsittelytoiminta sijaitsee [REDACTED] Moisiolammen teollisuusalueella. Toiminta-alueen pohjoispuolella olevan vierisen teollisuushallin yhteydessä on asuinkäyttöön tarkoitettua tilaa. Muutoin asutus sijaitsee lähimmillään noin 150 metrin etäisyydellä toiminnan itäpuolella ja noin 200 metrin etäisyydellä eteläpuolella. Toiminta ei sijaitse pohjavesialueella.

Alueella ei ole Lempäälän Vesi Oy:n hulevesiviemärointiä, vaan [REDACTED] avo-ojaan johdetut hulevedet päätyvät oijen kautta kadun kuivatusviemäriin, joka johtaa [REDACTED] ojaan ja sitä kautta Moisionjokeen. Kiinteistö "Mutterimäki" on maaperän tilan tietojärjestelmään merkinnällä "Tarkista selvitystarve" merkitty kohde. MATTI-järjestelmä sisältää tietoja maa-alueista, joilla nykyisin tai aikaisemmin harjoitetusta toiminnasta on saattanut päästä maaperään haitallisia aineita ja alueista, jotka on tutkittu tai kunnostettu.

ASIAN VIREILLEPANIJA

Lempäälän kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

TOMIVALTAISEN LUPAVIRANOMAINEN

Toiminta on ympäristölupavelvollinen ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n 1 momentin mukaisena toimintana (liite 1 taulukko 2 kohta 13 f). Toimivaltainen viranomainen on kunnan ympäristönsuojeluviranomainen perustuen ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 2 §:n kohtaan 12

d) autopurkamo;

f) jätelain (646/2011) soveltamisalaan kuuluvan jätteen käsittely, joka on ammattimaista tai laitosmaista ja jossa käsitellään esimerkiksi metallijätettä alle 20 000 tonnia vuodessa.

VOIMASSA OLEVA YMPÄRISTÖLUPA

Tampereen Romu Oy:llä (aiemmin Pirkanmaan Hissiurakointi Oy:n nimissä) on ollut Pirkanmaan ympäristökeskuksen 1.12.2006 myöntämä ympäristölupa (PIR-2006-Y-168-111) jätteen ammattimaiseen hyödyntämiseen kiinteistöllä Mutterimäki [REDACTED].

Pirkanmaan Hissiurakointi Oy on asettanut ympäristöluvan (PIR-2006-Y-168-111) mukaisen vakuuden asianmukaisen jätehuollon, tarkkailun ja toiminnan lopettamiseksi tai sen jälkeen tarvittavien toimien varmistamiseksi. Pirkanmaan ELY-keskus on siirtänyt toimivallan siirron (18.1.2019) yhteydessä vakuuden Lempäälän kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Vakuuden tilannetta ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen mahdollisuutta vakuuden realisointiin on selvitetty pankilta. Pankilta saadun tiedon mukaan tilivakuutta ei ole siirretty Tampereen Romu Oy:lle ja sen myötä Lempäälän kunnan käyttöön.

Lempäälän kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on käsitellyt Tampereen Romu Oy:n autopurkamon ja ammattimaisen jätteenkäsittelytoiminnan muuttamista koskevan ympäristölupahakemuksen. Lempäälän kunnan viranomaislautakunta on 26.1.2021 § 6 myöntänyt Tampereen Romu Oy:lle ympäristöluvan autopurkamotoiminnalle sekä metalliromun, romuakkujen, sähkö- ja elektroniikkaromun, jäteöljyn ja puupakkausten vastaanottamiselle sekä varastoinnille kiinteistöillä Mutterimäki [REDACTED] ja Ratu [REDACTED]. Ympäristöluvan muuttamista koskevassa päätöksessä on todettu, että annetut lupamääräykset korvaavat voimassa olevan luvan (PIR-2006-Y-168-111) määräykset. Lupa on myönnetty toistaiseksi voimassa olevaksi päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

LUVAN PERUUTTAMISEN LÄHTÖKOHDAT

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 93 §:n mukaan lupaviranomainen voi valvontaviranomaisen aloitteesta peruuttaa ympäristöluvan, jos:

- 1) hakija on antanut virheellisiä tietoja, jotka ovat olennaisesti vaikuttaneet luvan myöntämisen edellytyksiin;
- 2) lupamääräyksiä on valvontaviranomaisen kirjallisesta huomautuksesta huolimatta toistuvasti rikottu siten, että toiminnasta voi aiheutua luvan myöntämisen edellytysten vastainen seuraus;
- 3) toiminnan jatkamisen edellytyksiä ei saada täytetyksi lupaa muuttamalla.

Lempäälän kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on käynnistänyt ympäristöluvan peruuttamiseen mahdollisesti johtavan asian käsittelyn, koska on katsonut, että Tampereen Romu Oy:n toiminnassa on rikottu ympäristöluvan lupamääräyksiä toistuvasti valvontaviranomaisen kirjallisista huomautuksista huolimatta ja toiminnasta voi aiheutua ympäristöluvan myöntämisen edellytysten vastainen seuraus. Toiminnasta on katsottu aiheutuvan mm. maaperän ja pinta- ja pohjavesien pilaantumisvaaraa. Toiminnan jatkamisen edellytyksiä ei ole myöskään katsottu saatavan täytetyksi lupaa muuttamalla muun muassa koska toiminnalta on tarve edellyttää vakuutta ja tiettyjä dokumentteja toiminnan lainmukaisuuden varmistamiseksi.

Toimintaan liittyvä valvonta

Pirkanmaan ympäristökeskus (nyk. Pirkanmaan ELY-keskus) on myöntänyt 1.12.2006 Pirkanmaan Hissiurakointi Oy:lle (nyk. Tampereen Romu Oy) ympäristöluvan romuajoneuvojen vastaanottoon ja käsittelyyn sekä metalliromun ja sähkö- ja elektroniikkaromun vastaanottoon kiinteistölle Mutterimäki [REDACTED]. Pirkanmaan ELY-keskus on toiminut kyseessä olevan ympäristöluvan valvontaviranomaisena 18.1.2019 saakka, jolloin valvonta on siirretty Lempäälän kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Määräaikaistarkastus 9.6.2016 ja 16.6.2016

Tarkastuksilla todettujen laiminlyöntien ja niiden noudattamatta jättämisen perusteella Pirkanmaan ELY-keskus antoi (12.1.2017) toimintaan liittyen mm. seuraavat kehotukset:

- Esikäsiteltyjen ja esikäsittelemättömien romuajoneuvojen varastointi tulee tapahtua nestetiiviiksi pinnoitetulla ja viemäröidyllä alueella, josta pintavedet johdetaan öljynerotuskaivon ja näytteenottokaivon kautta maastoon. Määräaika toimenpiteelle 31.3.2017
- Sähkö- ja elektroniikkaromu tulee varastoida lukittavassa tilassa nestetiiviiksi pinnoitetulla alueella. Mikäli tila on viemäröity, tulee tilassa olla öljynerotuskaivo ja sulkuventtiilillä varustettu näytteenottokaivo. Määräaika toimenpiteelle 31.3.2017
- Vaaralliset jätteet (ent. ongelmajätteet) tulee varastoida tiiviissä, suljetussa ja asianmukaisesti merkityissä astioissa katetuissa ja lukituissa varastossa.

Nestemäiset vaaralliset kemikaalit ja jätteet tulee varustettava suoja-altailla siten, että vuototapauksissa nesteet saadaan kerättyä hallitusti talteen. Määräaika toimenpiteelle 31.3.2017.

- Tuottajavastuun piiriin kuuluvien jätteiden (romuajoneuvot, renkaat, akut, SER) vastaanotto on tehtävä yhteistoiminnassa tuottajan kanssa. Toiminnanharjoittajan tulee toimittaa Pirkanmaan ELY-keskukseen 31.3.2017 mennessä kirjalliset sopimukset tai vastaavat asiakirjat, joista selviää yhteistyökumppanin nimi ja yhteistoiminnan alkamispäivä sekä jätelaji.

Kehotuksesta on nostettu esille ne kohdat, joihin myös kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on myöhemmin puuttunut.

Uusintatarkastus 1.6.2017

Tarkastuksen perusteella Pirkanmaan ELY-keskus edellytti edelleen mm. seuraavia toimenpiteitä:

- Vaarallisten jätteiden asianmukaiset varastointisäiliöt ja tilat 30.6.2017 mennessä.
- Kuivaamattomien romuajoneuvojen varastointi tulee tehdä tiiviillä alustalla, jonka hulevedet johdetaan öljynerotuskaivon ja sulkuventtiilillä varustetun näytteenottokaivon kautta maastoon 30.6.2017 mennessä.
- Tuottajayhteisöjen (romuajoneuvot, renkaat, akut, SER) kanssa tehtyjen sopimusten ja vuokratun kiinteistön vuokrasopimuksen toimittaminen 30.6.2017 mennessä.

Tarkastusmuistiosta on nostettu ne edellytetyt asiat, joihin myös kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on myöhemmin puuttunut. Pirkanmaan ELY-keskus on lisäksi tiedustellut asioiden perään useita kertoja sähköpostitse ennen kuin valvonta on siirtynyt kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Määräaikaistarkastus 3.12.2021

Toiminnan muuttamista koskevan ympäristölupahakemuksen käsittelyn ja siitä tehdyn päätöksen jälkeen kunnan ympäristönsuojelun toimesta tehtiin ympäristöluvan määräaikaistarkastus 3.12.2021, [REDACTED]. Tarkastuksella todettiin, että toiminnassa ei noudatettu lainsäädännön ja ympäristölupapäätöksen vaatimuksia. Toiminnasta todettiin aiheutuvan maaperän ja pinta- ja pohjavesien pilaantumisvaaraa sekä epäsiisteyttä.

Tarkastuksen perusteella todettiin jäljempänä esitetyt lupamääräysten rikkomukset ja annettiin niitä koskevat kehotukset (21.12.2021). Kehotuksia ei ole noudatettu. Toiminnassa on rikottu myös muita lupamääräyksiä mm. alueen aitaamisen ja yleisestä siisteydestä huolehtimisen, hulevesien tarkkailun sekä kirjanpidon ja raportoinnin osalta. Näiden määräysten osalta luvan haltijaa ei ensivaiheessa kehotettu. Kehotukset kohdistettiin niiden lupamääräysten noudattamiseen, joilla katsottiin olevan eniten merkitystä ympäristön pilaantumisen estämiseksi.

Ympäristöluvan lupamääräysten rikkominen – luvan myöntämisen edellytysten vastainen seuraus

Lupamääräys 5

Toiminnassa saa vastaanottaa ja esikäsitellä romuajoneuvoja (jätenimike 16 01 04* ja jätenimike 16 01 06) yhteensä enintään 500 kpl/vuosi. Muuta puhdasta ja haitatonta metalliromua (jätenimike 17 04 07) saa vastaanottaa enintään 300 t/vuosi. Akkuromua saa vastaanottaa enintään 120 t/vuosi, sähkö- ja elektroniikkaromua enintään 0,5 t/vuosi, jäteöljyä enintään 500 l/vuosi ja puupakkauksia enintään 20 m³ vuosi. Mikäli laitokselle tuodaan jätettä, jonka vastaanottoa ei ole hyväksytty ympäristöluvassa, on jäte viipymättä toimitettava

paikkaan, jonka ympäristöluvassa kyseisen jätteen vastaanotto on hyväksytty tai jäte on palautettava jätteen haltijalle. Toiminnassa saa varastoida romuajoneuvoja kerrallaan enintään 250 kappaletta, joista esikäsittelemättömiä saa olla enintään 20 kappaletta. Toiminta-alueella entuudestaan olevat ylimääräiset romuajoneuvot on poistettava piha-alueelta 1.8.2021 mennessä. Muuta metalliromua saa varastoida kerrallaan enintään 300 t, akkuromua kerrallaan enintään 10 t, sähkö- ja elektroniikkaromua kerrallaan enintään 0,5 t, jäteöljyä kerrallaan enintään 2000 l ja puupakkauksia kerrallaan enintään 20 m³. Rengasromua saa varastoida kerrallaan enintään 40 m³.

- Tarkastuksella (3.12.2021) kohteessa todettiin jätteitä, joiden vastaanottoa ei ole hyväksytty ympäristöluvassa. Jätteistä aiheutuu vaaraa ympäristölle. Nestemäisiä osittain ympäristölle vaarallisia jätteitä varastoidaan kiinteistöllä ilman asianmukaista vuodonhallintaa ja astioissa, joita ei ole tarkoitettu pitkäaikaiseen varastointiin. Jätteet kehoitettiin toimittamaan viipymättä asianmukaiseen vastaanottopaikkaan ja siirtoa koskevat dokumentit edellytettiin toimitettavaksi ympäristönsuojeluun. Luvatta tuotujen jätteiden jätehuollon järjestämisen osalta on vireillä erillinen jätelain mukainen hallintopakkomennettely.

Lupamääräys 9

Esikäsittelemättömät ja esikäsitellyt romuajoneuvot on varastoitava laitoksella selkeästi toisistaan erillään. Myös muiden jätteiden varastointi on järjestettävä siten, että kullekin jätelajille on erikseen varattu alue tai varastointiin soveltuvat astiat. Jätteiden varastointialueet on merkittävä selkeästi.

- Jätteiden varastointi alueella ei tarkastuksen (3.12.2021) perusteella täyttänyt määräystä mm. niin, että kullekin jätelajille olisi erikseen varattu alue tai varastointiin soveltuvat astiat. Jätteiden varastointialueita ei oltu merkitty selkeästi. Jätteiden varastointi kehoitettiin viipymättä saattamaan lupamääräyksen 9 mukaiseksi niin, että kullekin jätelajille on erikseen varattu ja merkattu alue tai varastointiin soveltuvat astiat. Asianmukaisella jätteen käsittelypaikalla ja varastointitavalla ehkäistään ympäristölle aiheutuvia haittoja ja epäsiisteyttä.

Lupamääräys 12.

Vaaralliseksi jätteeksi luokiteltuja nesteitä ja osia sisältävät romuajoneuvot on varastoitava nestetiiviiksi pinnoitetulla alueella (esim. ABT, tyhjätila <3%), jossa on nestevuotojen keräysjärjestelmä sekä öljyerotin. Nestetiiviiksi päällystetyn alueen on oltava reunoiltaan korotettu ja kallistukset tehtävä niin, että mahdollisissa onnettomuustilanteissa öljyt tms. eivät pääse kulkeutumaan varastointialueen ulkopuolelle, vaan ne saadaan kerättyä hallitusti talteen. Öljynerotuskaivon tulee olla sulkuventtiilillä varustettu SFS-EN-858-1 mukaisen luokan I öljynerotuskaivo. Öljynerotuskaivo on mitoitettava valumavesien määrän mukaisesti. Öljynerotinjärjestelmään tulee kuulua erillinen tai erotintilaan liittyvä hiekanerotin, joka erottaa hiekan, lietteen ja kiintoaineet. Esikäsitellyt romuajoneuvot, jotka eivät enää sisällä vaaralliseksi luokiteltuja nesteitä tai osia, voidaan varastoida tavanomaisella asfalttipinnoitteella tai kantavalla murskepintaisella alustalla.

Asfaltoitavan alueen maaperä on tutkittava edustavalla näytteenotolla ennen asfaltointia. Tutkimukset on teetettävä ulkopuolisella sertifioidulla ympäristönäytteenottajalla. Mikäli tutkimuksissa todetaan maaperän puhdistustarve, on maaperä puhdistettava ennen alueen asfaltointia. Piha-alueen asfaltoinnin laadusta ja nestetiivyydestä tulee toimittaa selvitys Lempäälän kunnan ympäristönsuojeluun 31.12.2021 mennessä. Selvityksessä tulee tarvittaessa esittää aikataulu pinnoitteen uusimiselle/rakentamiselle nestetiiviiksi. Selvitykseen tulee liittää myös ajantasainen piirustus piha-alueen hulevesien käsittelystä ja johtamisesta. Lisäksi luvan haltijan tulee toimittaa ajantasainen asemapiirros, mikäli romuajoneuvojen ja jätteen varastoinnissa tulee muutoksia hakemuksessa esitettyssä.

- Tarkastuksella (3.12.2021) todetun mukaisesti alueella ei ollut esikäsittelymättömille romuajoneuvoille lupamääräyksen 12 mukaista varastointialuetta. Esikäsittelymättömät romuajoneuvot tulee varastoida nestetiiviillä asfaltilla maaperän ja vesistöjen pilaantumisen estämiseksi. Ympäristönsuojelulle ei ole myöskään kehotuksesta huolimatta esitetty lupamääräyksen mukaista selvitystä aikatauluineen pinnoitteen uusimiselle/rakentamiselle nestetiiviiksi eikä selvitystä hulevesien käsittelystä ja johtamisesta. Myöskään asfaltoitavan alueen maaperää ei ole tutkittu. Lempäälän kunnan ympäristönsuojelu on saanut myöhemmin tietoonsa, että Tampereen Romu Oy ei enää hallitse kiinteistöä Ratu [REDACTED]. Toiminnanharjoittaja ei ole ollut muutoksista yhteydessä ympäristönsuojeluun eikä ole esittänyt tietoja muutoksiin liittyen mm. ajantasaista asemapiirrosta romuajoneuvojen ja jätteiden varastointiin liittyen.

Lupamääräys 15

Vaaralliset jätteet sekä sellaiseksi luokiteltavat käytöstä poistetut sähkö- ja elektroniikkalaitteet, romuakut ja kemikaalit on varastoitava asianmukaisissa tiiviissä, suljetuissa astioissa, säiliöissä tai pakkauksissa. Vaarallisten jätteiden varastointi tulee tehdä tilassa, joka on lukittu. Nestemäiset vaaralliset jätteet tulee varastoida siten, että mahdollisessa vuototapauksessa nesteet saadaan kerättyä talteen (suoja-allas tai reunakorokkein varustettu tila). Suoja-altaan tilavuuden on oltava vähintään saman suuruinen kuin suurimman säiliön tilavuus. Vaarallisia jätteitä ei saa sekoittaa keskenään eikä muihin jätteisiin tai aineisiin. Vaarallisten jätteiden astioissa, säiliöissä ja/tai pakkauksissa on oltava jätteen laatua ja vaarallisuutta osoittavat merkinnät. Pakkauksen tulee olla luja ja kestävä painetta sekä kulutusta varastoinnin ja kuljetuksen aikana.

- Varastointi kohteessa ei ole ollut lupamääräyksen 15 mukaista. Sähkö- ja elektroniikkaromua oli kohteessa piha-alueella maassa. Jäteöljyjä varastointiin piha-alueella ilman asianmukaista vuodonhallintaa ja merkintöjä. Muiden nestemäisten, ympäristölle vaarallisten jätteiden varastointi ei myöskään ollut kunnossa vuodonhallinnan ja merkintöjen osalta. Aitamattomalla piha-alueella varastoinnissa ei toteudu lukitun tilan vaatimus. Vaarallisten jätteiden sekä sellaiseksi luokiteltavien käytöstä poistettujen sähkö- ja elektroniikkalaitteiden, romuakkujen ja kemikaalien varastointi kehoitettiin saattamaan viipymättä lupamääräyksen 15 mukaiseksi. Vaarallisten jätteiden varastointimääräyksen noudattaminen on tarpeen, jotta toiminta ei aiheuttaisi vaaraa tai haittaa turvallisuudelle, terveydelle, maaperälle, pohjavedelle tai ympäristölle.

Toiminnan jatkamisen edellytykset lupaa muuttamalla.

Tarkastuksen (3.12.2021) perusteella todettiin alla esitetyt lupamääräysten rikkomukset ja annettiin niitä koskevat kehotukset (21.12.2021). Kehotuksia ei ole noudatettu. Myös Pirkanmaan ELY-keskus on useaan otteeseen edellyttänyt, että toiminnanharjoittajan tulee toimittaa kirjalliset sopimukset tai vastaavat asiakirjat, joista selviää tuottajayhteisön nimi ja yhteistoiminnan alkamispäivä sekä jätelaji. Jäljempänä esitettyjen rikottujen lupamääräysten osalta on katsottu, että toiminnan jatkamisen edellytyksiä ei saada täytetyksi lupaa muuttamalla.

Lupamääräys 29

Toiminnanharjoittajan on asetettava 5000 euron vakuus ja toimitettava sitä koskevat asiakirjat Lempäälän kunnan ympäristönsuojeluun 2 kuukauden kuluessa luvan lainvoimaiseksi tulosta. Vakuudeksi hyväksytään takaus, vakuutus tai pantattu talletus. Vakuuden antajan on oltava ammattimainen rahoituslaitos, jolla on kotipaikka Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa. Vakuus palautetaan, kun toiminta-alueen kunnostus toiminnan loputtua on tehty hyväksyttävästi ja ympäristöluvan määräykset ovat täyttyneet.

- Vakuuden määrää on nostettu uudessa ympäristöluvassa, kustannusten nousun ja toiminnan muutosten takia. Vakuus olisi tullut toimittaa lupamääräyksen mukaisesti 13.5.2021 mennessä. Toiminnanharjoittaja ei ole kehotuksesta huolimatta asettanut ympäristölupapäätöksen mukaista 5000 euron suuruista hyväksytyä vakuutta.

Lupamääräys 7

Tuottajavastuun piiriin kuuluvien jätteiden, kuten romuajoneuvojen, käytöstä poistettujen akkujen, käytöstä poistettujen sähkö- ja elektroniikkalaitteiden, renkaiden ja pakkausten vastaanotto on tehtävä yhteistoiminnassa tuottajan kanssa. Luvan saajan on tehtävä kyseisen tuottajan tai tuottajayhteisön kanssa kirjallinen sopimus tai vastaava asiakirja, josta selviää yhteistyökumppanin nimi ja yhteistoiminnan alkamispäivä. Asiakirjasta on myös selvittävä, mitä tuottajavastuun piiriin kuuluvaa jätettä sopimus koskee. Asiakirjat on pyydettäessä esitettävä valvontaviranomaiselle.

- Toiminnanharjoittajalla ei ollut esittää romuajoneuvoja, käytöstä poistettuja akkuja sekä käytöstä poistettuja sähkö- ja elektroniikkalaitteita, koskevia, tuottajayhteisön kanssa laadittavia kirjallisia sopimuksia eikä niitä ole kehotuksesta huolimatta toimitettu tai muutoin esitetty ympäristönsuojelulle.

Lupamääräys 24

Toiminnanharjoittaja tulee toimittaa lupa- ja valvontaviranomaiselle jätelain (646/2011) 120 § mukaisen suunnitelman jätteen käsittelyn seurannan ja tarkkailun järjestämisestä 1.8.2021 mennessä.

- Lupamääräyksen mukaista jätteiden käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelmaa ei ole toimitettu ympäristönsuojeluun kehotuksesta huolimatta. Tarkastuksen perusteella lupamääräyksen 24 mukainen jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelma kehoitettiin toimitamaan viimeistään 28.2.2022 mennessä.

Olosuhteiden muuttuminen ympäristöluvan myöntämisen jälkeen

Tampereen Romu Oy:lle myönnetty ympäristölupa koskee kiinteistöjä Mutterimäki [REDACTED] ja Ratu [REDACTED]. Lempäälän kunnan ympäristönsuojelu on saanut tietoonsa, että Tampereen Romu Oy ei ole enää kiinteistön Ratu [REDACTED] haltija (vuokrasopimus on päättynyt).

Lempäälän kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on saanut tietoonsa 27.10.2023 Tampereen Romu Oy:n konkurssista ja 31.10.2023 konkurssipesän hoitajien yhteystiedot. Konkurssipesän hoitajalta 15.11.2023 sähköpostitse saadun tiedon mukaan konkurssipesä ei tule jatkaamaan kiinteistöllä autopurkamotoimintaa.

ASIAN KÄSITTELY

Ympäristöluvan peruuttamista ja toiminnan lopettamista koskevien määräysten antamista koskevan asian käsittelyssä noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulain 96 §:ssä säädetään.

Lausuntopyyntö

Asiassa on pyydetty lausuntoa Pirkanmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskukselta, kunnan terveydensuojeluviranomaiselta ja pelastusviranomaiselta. Lempäälän kunnan kaavoituspäälliköille ja Lempäälän Vesi Oy:lle varattiin mahdollisuus lausua asiassa.

Lausunnot

Pirkanmaan ELY-keskus toteaa lausunnossaan (28.8.2023) seuraavaa:

Luvan peruuttamisen edellytykset

Pirkanmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kyseessä olevassa tapauksessa on ympäristönsuojelulain 93 § mom. kohtien 2 ja 3 tarkoittama tilanne, jossa lupa voidaan peruuttaa. Säännöksen 2 kohta on ollut sisällöltään lähes samanlaisena jo vanhassa ympäristönsuojelulaissa (86/2000, myöhemmin VYSL), jonka esitöiden (HE 84/1999 vp, s. 77) mukaan luvan peruuttaminen silloisen VYSL 59 §:n 1 mom. 2 kohdan nojalla edellyttäisi luvanhaltijan tahallista tai tuottamuksellista menettelyä lupamääräyksiä toistuvasti rikkomalla. Viranomaisen olisi tullut huomauttaa lupamääräysten rikkomuksista kirjallisesti. Luvan peruuttaminen YSL 93 §:n 1 momentin 2 kohdan nojalla edellyttää lisäksi sitä, että toiminnasta voi aiheutua luvan myöntämisen edellytysten vastainen seuraus. Tällä viitataan käytännössä YSL 49 §:ssä tarkoitettuihin kiellettyihin seurauksiin.

Oikeuskirjallisuudessa esitettyjen kannanottojen mukaan lupa voidaan peruuttaa, jos pakkokeinojenkaan avulla ei saada toimintaa luvan- tai lainmukaiseksi. Tällöin edellytetään vähintään toiminnanharjoittajan tuottamuksellisuutta ja toistuvaa välinpitämättömyyttä. Luvan peruuttamiseen ei voida ryhtyä kerran tapahtuneen rikkomuksen perusteella. Tässä oleellista on, että kyse on toistuvista rikkomuksista, jotka voivat aiheuttaa YSL 49 §:ssä kielletyn seurauksen, esimerkiksi kuten lausuntopyynnössä todetun maaperän sekä pinta- ja pohjavesien pilaantumiskehityksen. YSL 93 §:n 1 mom. 2 kohtaa ei sen sijaan voida soveltaa tilanteissa, joissa lupaehtojen rikkomisesta ei sellaisenaan voi seurata luvan myöntämisen vastaista seurausta. Tällaisia rikkomuksia ovat esimerkiksi vakuuden asettamatta jättäminen ja raportointivelvollisuuksien rikkominen.

Vakuuden asettamatta jättämisestä sekä raportointia ja asiakirjojen esittämisvelvollisuuksia koskevia rikkomuksia voidaan kuitenkin tarkastella YSL 93 §:n 1 mom. 3 kohdan perusteella. Lain esitöiden (HE 84/1999 vp) mukaan lupa voitaisiin lisäksi peruuttaa, jos edellytyksiä toiminnan jatkamiselle ei ole eikä viranomaisen voi muuttaa lupaa. Eräissä tapauksissa toiminnassa voidaan rikkoa lupamääräyksiä ilman, että siitä aiheutuu suoranaista pilaantumisen vaaraa. Toiminnanharjoittaja voi esimerkiksi jättää asettamatta lupamääräyksessä tarkoitetun riittävän vakuuden ja aloittaa silti toiminnan. Toiminta voitaisiin tällöin keskeyttää hallintopakkoa käyttäen. Jos luvan myöntämisen edellytyksiä ei täytetä määräajassa, viranomaisen voi peruuttaa koko luvan. Tällöin kyseessä on tilanne, jossa ympäristöluvanvaraisen toiminnan luvanmyöntämisedellytys puuttuu eikä sitä voida korvata muilla määräyksillä. ELY-keskus katsoo, että vakuuden asettamisen tarpeellisuutta voidaan perustella YSL 59 §:llä. Myös raportointiin ja asiakirjojen esittämiseen liittyvien velvollisuuksien tarpeellisuutta luvassa tulisi tarkastella, mikäli lupaviranomainen katsoo niiden olevan peruste luvan peruuttamiselle.

Vuonna 2006 myönnetyn ympäristöluvan noudattaminen

Pirkanmaan ympäristökeskus (nyk. Pirkanmaa ELY-keskus) on myöntänyt 1.12.2006 Pirkanmaan Hissirakointi Oy:lle (nyk. Tampereen Romu Oy) ympäristöluvan romuajoneuvojen vastaanottoon ja käsittelyyn sekä metalliromun ja sähkö- ja elektroniikkaromun vastaanottoon kiinteistölle Mutterimäki [REDACTED]. Pirkanmaan ELY-keskus on toiminut ko. ympäristöluvan valvontaviranomaisena 18.1.2019 saakka, jolloin valvonta on siirretty Lempäälän kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Ympäristöluvan määräaikaistarkastuksella 9.6.2016 Pirkanmaan ELY-keskus totesi, että Pirkanmaan Hissirakointi Oy:n (myöhemmin yritys) toiminta oli laajentunut kiinteistölle Ratu [REDACTED], jota voimassa oleva ympäristölupa ei kattanut. Lisäksi havaittiin mm., että varastoitavien romuajoneuvojen määrä ylitti ympäristöluvassa sallitun määrän, vaarallisia jätteitä varastoitettiin vastoin lupamääräyksiä eikä yritys ollut tehnyt yhteistyösopimusta tuottajayhteisöjen kanssa. Toiminnanharjoittajalta edellytettiin sitovaa suunnitelmaa tarkastuksella havaittujen

puutteiden korjaamiseksi. Useista yhteydenotoista huolimatta yritys ei toimittanut sitovaa suunnitelmaa Pirkanmaan ELY-keskukselle. Yritykselle lähetettiin kehotus- ja kuulemiskirje 12.1.2017. Kirjeessä on yksilöity rikoit lupamääräykset sekä asetettu määräajat luvanvastaisuuksien korjaamiselle. Määräaikojen umpeuduttua valvontaviranomainen suoritti tarkastuksen yrityksen toimipaikalle 1.6.2017. Tarkastuksella todettiin, että osaa asetetuista määräajoista oli noudatettu, mutta osan määräaika jatkettiin hieman. Toiminnanharjoittajaan oltiin yhteydessä useasti syksyn 2017 aikana ja pyydettiin toimittamaan pyydetty asiakirjat sekä ilmoittamaan, onko edellytetyt toimenpiteet suoritettu. Lisäksi tarkastuksella 1.6.2017 todettiin, että muuttunut toimintaa ja toimialuetta koskeva ympäristölupahakemus on toimitettava lupaviranomaiselle 31.12.2017 mennessä. Yritys jätti ympäristölupahakemuksen Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastoon 21.12.2017 ja se siirrettiin toimivaltaiselle viranomaiselle (Lempäälän ympäristönsuojeluviranomainen) 21.11.2018. Yhteenvetona yrityksen valvontahistoriasta voidaan todeta, että kaikkia pyydettyjä asiakirjoja ei toimitettu ja epäselväksi jäi myös se, noudattiko toiminnanharjoittaja annettua kehotusta ja sen määräaikoja ennen valvonnan siirtämistä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Maaperän puhdistustarpeen arviointi

Koska kiinteistöillä harjoitetaan toimintaa (autopurkamo- ja jätteidenkäsittelytoiminta), joista voi aiheutua maaperän pilaantumista, tulee maaperän mahdollinen pilaantuminen kiinteistöillä [REDACTED] selvittää edustavan näytteenoton avulla toiminnan lopettamisen yhteydessä. Tutkimuksissa on käytettävä ulkopuolista sertifioitua asiantuntijaa, ja maaperänäytteistä on tutkittava vähintään öljyhiilivetyjakeet (C5-C40), Vna 214/2007 mukaiset metallit ja puolimetallit sekä PCB-yhdisteet. Näytteistä tulee tutkia myös muut haitta-aineet, joita on voinut päätyä maaperään toimintahistoriaselvityksen perusteella tai joista havaitaan viitteitä tutkimusten aikana. Tutkimukset tulee suorittaa vasta sen jälkeen, kun kaikki jätteet (ml. romuajoneuvot) on poistettu kiinteistöiltä. Tutkimussuunnitelma tulee toimittaa tarkastettavaksi Pirkanmaan ELY-keskukselle viimeistään kuukautta ennen tutkimuksien suorittamista.

Tutkimuksen tuloksien perusteella alueen pilaantuneisuus ja puhdistustarve tulee arvioida valtioneuvoston asetuksen maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007) mukaisesti. Tutkimustulokset ja pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arviointi tulee toimittaa viimeistään kolmen kuukauden kuluttua tutkimustulosten valmistumisesta Pirkanmaan ELY-keskukselle ja Lempäälän kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Pirkanmaan ELY-keskus ottaa kantaa mahdollisiin jatkotoimenpiteisiin (ml. maaperän mahdollinen puhdistustarve) edellä mainittujen asiakirjojen perusteella. Valtion valvontaviranomainen (ELY-keskus) on toimivaltainen viranomainen pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamista koskevissa asioissa (ympäristönsuojelulaki 527/2014, 14 luku).

Kunnan terveydensuojeluviranomainen Ympäristöterveys PIRTEVA toteaa lausunnossaan (4.7.2023), että terveydensuojeluviranomainen on tutustunut lausuntopyyntöön liitteenä oleviin asiakirjoihin ja pitää ympäristöluvan mahdolliseen peruuttamiseen johtavaa menettelyä perusteltuna.

Pirkanmaan pelastuslaitos toteaa lausunnossaan (14.8.2023) seuraava:

Kohteen tulee laatia ajantasainen kemikaaliluettelo. Toiminnanharjoittajan tulee hankkia valmistamiensa, käsittelemiensä ja varastoimiensa vaarallisten kemikaalien sekä räjähteiden fyysikaalisista ja kemiallisista, palo- ja räjähdysvaarallisista sekä terveydelle ja ympäristölle vaarallisista ominaisuuksista ja luokitteluksesta tiedot, jotka ovat kohtuudella saatavissa ja jotka ovat riittävät laissa säädettyjen velvoitteiden täyttämiseksi. Toiminnassa syntyviä, käsiteltäviä, lajiteltavia tai varastoitavia jätteitä koskee myös luokittelovelvoite. Toiminnanharjoittajan tulee selvittää, onko toiminta ilmoitusvelvollinen pelastusviranomaiselle.

Lempäälän kunnan kaavoituspäällikkö toteaa lausuntonaan (22.8.2023), että ympäristölupaa myönnettäessä tilanne kaavoituksen osalta oli seuraava: alueella on voimassa vuonna 1964 vahvistettu rakennuskaava, joka määrittelee kiinteistöt teollisuus- ja varistorakennusten kortteli-alueeksi (T). Tällä hetkellä autopurkamion omistama alue on mukana 2029 Moisiolammentien asemakaavan muutosalueessa, joka tuli voimaan vasta ympäristöluvan hakemisen jälkeen vuonna 2023. Kunnanhallitus vahvisti asemakaavan muutoksen jo 16.12.2019. Asemakaavan muutosta ei kuitenkaan kyseisenä ajankohtana voitu saattaa lainvoimaan Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen tehdyn valituksen vuoksi. Asemakaavan muutosalue oli siten maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 53 §:n mukaisessa rakennuskielossa, kunnes valitus oli käsitelty ja asemakaavan muutos oli tullut lainvoimaiseksi. Voimassa olevan asemakaavan, 2029 Moisiolammentien, mukaisesti Tampereen Romu Oy:n toiminnan alue on teollisuusrakennusten korttelialuetta (TY), jolla tehokkuusluku on 0,50 ja kerrosluku kaksi. Kaavassa on lisäksi yleismääräys, joka edellyttää, että ulkovarastoalueet aidataan vähintään 180 cm:n korkuisella näkösuojan antavalla aidalla. Muutettu kaava edellyttää korkeampia laatuvaatimuksia ympäristölle. Lisäksi alue sijaitsee Lempäälän nauhataajamassa pääradan varressa. Lähistöllä on varauduttu pääradan seisakkeeseen, joka asettaa jatkossa tarkempia vaatimuksia siisteyden ja taajamaku- van suhteen. On otettava myös huomioon, että alueelle toivotaan asumista lisääntyvissä mää- rin.

Asianosaisten kuuleminen

Tampereen Romu Oy

Tampereen Romu Oy:tä kuultiin ympäristönsuojelulain 93 §:n mukaiseen ympäristöluvan peruuttamiseen mahdollisesti johtavassa asiassa. Kuulemiskirjeessä (selityspyynnö) varattiin tilaisuus lausua mielipide asiasta sekä antaa selitys sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Kuulemiskirjeessä tuotiin esille, että asianosainen voi esittää mielipiteensä mm. liitteessä 1 esitettyjen lupamääräysten rikkomisen osalta sekä esittää selvityksen siitä, miten toiminnan jatkamisen edellytykset saadaan täytettyä mahdollisesti lupaa muuttamalla. Lupamääräysten rikkomisen osalta pyydettiin esittämään mahdolliset korjaavat toimenpiteet aikatauluineen. Lisäksi pyydettiin esittämään, kuinka toiminta sopeutetaan suhteessa muuttuneisiin olosuhteisiin ottaen huomioon, että Tampereen Romu Oy:n hallinta on päättynyt kiinteistön Ratu [REDACTED] osalta ja toimintaan käytettävissä olevat tilat ovat pienentyneet. Kuulemiskirjeessä tuotiin esille, että kuulemisen jälkeen harkitaan ympäristöluvanvara- raisen toiminnan jatkamisen edellytykset ja tehdään mahdollisesti päätös ympäristöluvan peruuttamisesta. Lisäksi tuotiin esille, että mahdollisessa ympäristöluvan peruuttamisesta koske- vassa päätöksessä annetaan tarvittavat toiminnan lopettamista koskevat määräykset.

Kuulemiskirje (selityspyynnö) saatiin toimitettua Tampereen Romu Oy:lle haastemiehen kautta 28.9.2023. Kirjallinen selitys tuli toimittaa 30 päivän kuluttua kuulemiskirjeen (selityspyynnön) vastaanottamisesta.

Tampereen Romu Oy:lle varattiin tilaisuus tulla kuulluksi myös asian käsittelyn yhteydessä pyy- detyistä lausunnoista. Vastinepyynnö lausunnoista lähetettiin tavallisena kirjeenä 25.10.2023 ja vastinetta pyydettiin 30.11.2023 mennessä.

Sekä selityspyynnössä että vastinepyynnössä tuotiin esille, että määräajan noudattamatta jättä- minen ei estä asian ratkaisemista. Tampereen Romu Oy ei jättänyt kirjallista selitystä eikä vasti- netta lausuntoihin.

Kiinteistön Ratu [REDACTED] omistaja

Kiinteistön Ratu omistaja toteaa 10.7.2023 toimittamassaan kirjeessä, että ei puolla Tampereen Romun ympäristöluvan jatkamista omistamallaan kiinteistöllä Ratu [REDACTED].

Tampereen Romu Oy:n konkurssipesä

Konkurssipesän hoitajalta 15.11.2023 sähköpostitse saadun tiedon mukaan konkurssipesä ei tule jatkamaan kiinteistöllä autopurkamotoimintaa. Tämän tiedon perusteella Tampereen Romu Oy:n konkurssipesältä pyydettiin tietoa myös ympäristöluvan mahdolliseen rauettamiseen liittyen.

Tampereen Romu Oy:n konkurssipesää kuultiin 7.12.2023 toimitetulla kuulemiskirjeellä (selityspyyntö) ympäristönsuojelulain mukaiseen ympäristöluvan peruuttamiseen mahdollisesti johtavassa asiassa tai mahdollisesta ympäristöluvan rauettamisesta sekä toiminnan lopettamista koskevien määräysten antamisesta. Konkurssipesä antoi suostumuksen toimittaa kuulemiskirje sähköpostitse.

Tampereen Romu Oy:n konkurssipesälle varattiin tilaisuuden lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Kuulemiskirjeessä konkurssipesälle esitettiin seuraavat pyynnot/vaihtoehdot:

1. Tampereen Romu Oy:n konkurssipesää pyydetään ilmoittamaan, onko autopurkamotoiminta lopetettu, niin että ympäristöluva voidaan rauettaa ympäristönsuojelulain 88 §:n perusteella. Voimassa olevan ympäristölupapäätöksen (VIRLTK 26.1.2021 § 6) lupamääräyksen 28 mukaan luvan saajan on hyvissä ajoin, viimeistään kuusi kuukautta ennen toiminnan lopettamista, toimitettava Lempäälän kunnan ympäristönsuojelun hyväksyttäväksi yksityiskohtainen suunnitelma vesien- ja maaperänsuojelua sekä jätehuoltoa koskevista toiminnan lopettamiseen liittyvistä toimituksista, niiden aikatauluista ja lopettamisen jälkeisestä ympäristön tilan tarkkailusta. Mikäli toiminta on lopetettu eikä toimintaa aloiteta, annettavaan selitykseen pyydetään liittämään toiminnan lopettamista koskeva suunnitelma. Mikäli kuulemisen yhteydessä ei toimiteta hyväksyttävää suunnitelmaa voi kunnan ympäristönsuojeluviranomainen antaa määräyksiä toiminnan lopettamisen 3 varalta. Asianosainen voi esittää huomionsa mahdollisten toiminnan lopettamista koskevien määräysten osalta.
2. Mikäli ympäristölupaa ei esitetä rautettavaksi (kohdan 1 mukaisesti), asianosainen voi esittää mielipiteensä luvan peruuttamisesta ja liitteessä 1 esitettyjen lupamääräysten rikkomisen osalta sekä esittää selvityksen siitä, miten toiminnan jatkamisen edellytykset saadaan täytettyä mahdollisesti lupaa muuttamalla. Lupamääräysten rikkomisen osalta pyydetään esittämään mahdolliset korjaavat toimenpiteet aikatauluineen. Lisäksi pyydetään esittämään, kuinka toiminta sopeutetaan suhteessa muuttuneisiin olosuhteisiin ottaen huomioon, että Tampereen Romu Oy:n hallinta on päätynyt kiinteistön Ratu [REDACTED] [REDACTED] osalta ja toimintaan käytävissä olevat tilat ovat pienentyneet. Käytännössä tämä tarkoittaa esimerkiksi eri jätteiden vastaanotto-, varastointi- ja käsittelymäärien sekä toimintojen sijoittelun tarkastelua ja esittämistä.

Tampereen Romu Oy:n konkurssipesälle varattiin myös mahdollisuus esittää mielipiteensä sekä antaa selitys ympäristöluvan peruuttamista koskevan asian käsittelyn yhteydessä saaduista lausunnoista. Kirjallinen selitys tuli toimittaa viimeistään 8.1.2024 mennessä.

Tampereen Romu Oy:n konkurssipesä ei jättänyt määräaikaan mennessä varsinaista kirjallista selvitystä. Selvityksen toimittamisesta on muistutettu myös 4.1.2024 pidetyn tarkastuksen yhteydessä. Konkurssipesän pesänhoitaja on kuitenkin kuntaan (18.12.2024) lähettämässä sähköpostissa tuonut esille, että konkurssipesä ei ole jatkanut kiinteistöllä miltään osin liiketoimintaa, vaan on ensimmäisessä vaiheessa vain pyrkinyt realisoimaan omaisuuseriä, jotka ovat

myytävissä. Näiltä osin luvan varaista toimintaa ei kiinteistöllä sellaisenaan pesä jatka. Mikäli kuitenkin lupa tarvitaan siihen, että kiinteistöllä voidaan säilyttää sellaista jätettä, jonka hallintoon kiinteistöllä tarvitaan lupa, niin konkurssipesä on tämän osalta hankalassa tilanteessa, sillä pesän varallisuus ei myöskään mahdollista näiden hävittämistä.

Hakemuksen tiedoksianto

Asian luonteen vuoksi ja koska tieto hakemuksesta voitiin antaa asianosaisille muulla tavoin, ei hakemuksen tiedoksiantamiseen katsottu tarvetta julkiselle kuulutukselle eikä lehti-ilmoitukselle.

Tarkastus

Kohteessa tehtiin tarkastuskäynti 4.1.2024. Tarkastuksen tarkoituksena on selvittää tilannetta kiinteistöillä olevien jätteiden osalta. Kiinteistöillä todettiin edelleen nestemäiset osittain ympäristölle vaaralliset jätteet, joiden vastaanottoa ei ole hyväksytty ympäristöluvassa.

Kiinteistöllä Ratu [REDACTED] havaittiin autopurkamotoimintaan liittyen seuraavia jätteitä:

- Romuajoneuvoja / käytöstä poistettuja autoja 4 kpl, trukki 1 kpl, kuoma-auton telejä / akselistoja 2 kpl, muita koneita/laitteita 1 kpl
- n. 10 kpl muita IBC-kontteja, joiden sisällöstä ei tietoa ja täyttöasteesta ei tietoa (osa tyhjiä)
- Metallisäiliötä /-tynnyreitä n.20 kpl, joiden sisällöstä ja täyttöasteesta ei tietoa
- Erilaisia muita astioita (tynnyrit, laatikot, kanisterit) n. 15 kpl, joiden sisällöstä ja täyttöasteesta ei tietoa
- Kontteja ja lavoja n. 5 kpl, joiden sisällöstä ei kaikilta osin saatu tietoa
- Renkaita n. 60-70 kpl

Kiinteistöllä Mutterimäki [REDACTED] havaittiin autopurkamotoimintaan liittyen seuraavia jätteitä:

- 4 kpl muita IBC-kontteja, joiden sisällöstä ei tietoa
- Jäteöljyastia, jonka sisällöstä ja täyttöasteesta ei tietoa
- Erilaisia muita astioita (tynnyrit, laatikot, kanisterit), joiden sisällöstä ja täyttöasteesta ei tietoa
- Romuajoneuvojen osia
- Metallirohua
- SER-jätettä
- Puupakkauksia
- Renkaita (lavalla ja piha-alueella)

Lumitilanteesta johtuen kaikkia jätteitä ei tarkastuksella pystytty havaitsemaan niiden ollessa lumen alla. Kiinteistöllä Mutterimäki olevan öljynerottimen hälytin (hallissa sisätilassa) näytti öljytilan täyttymistä / tyhjennystarvetta ja öljynerotin edellyttää tyhjentämistä. Täyttynyt öljynerotin aiheuttaa vesihuoltolaitoksen toiminnalla haitallista öljyjen pääsyä jätevesiviemäriin, kun erottiin veden johdetaan vesiä.

VIRANOMAISLAUTAKUNNAN RATKAISU

Viranomaislautakunta päättää peruuttaa Tampereen Romu Oy:n autopurkamo- ja jätteenkäsittelytoimintaan viranomaislautakunnan 26.1.2021 myöntämän ympäristöluvan (VIRLTK 26.1.2021 § 6). Päätöksellä perutaan myös ympäristöluva (PIR-2006-Y-168-111), jonka lupamääräykset 26.1.2021 myönnetty ympäristöluva (VIRLTK 26.1.2021 § 6) on korvannut. Kiinteistöillä Mutterimäki [REDACTED] ja Ratu [REDACTED] ei saa tähän päätökseen perustuen harjoittaa ympäristöluvanvaraista autopurkamo- ja jätteenkäsittelytoimintaa.

Viranomaislautakunta päättää antaa seuraavat toiminnan lopettamista koskevat määräykset:

1. Jätteiden haltijan on viipymättä kuitenkin viimeistään **31.5.2024** mennessä poistettava kiinteistöiltä Mutterimäki [REDACTED] ja Ratu [REDACTED] autopurkamo- ja jätteen käsittelytoiminnan jäljiltä kaikki käytöstä poistetut tavarat ja aiheet sekä jätteet, kuten:

- romuajoneuvot / käytöstä poistetut autot
- romuajoneuvojen osat
- muut koneet/laitteet
- metalliromu
- SER-jäte
- puupakkaukset
- renkaat
- IBC-konteja (joiden sisällöstä ja täyttöasteesta ei tietoa)
- jäteöljyastia (jonka sisällöstä ja täyttöasteesta ei tietoa)
- metallisäiliötä /-tynnyreitä (joiden sisällöstä ja täyttöasteesta ei tietoa)
- erilaisia muita astioita - tynnyrit, laatikot, kanisterit (joiden sisällöstä ja täyttöasteesta ei tietoa)
- kontit ja lavat (joiden sisällöstä ei tietoa)

Romuajoneuvoja ja muita jätteiksi luettavia esineitä tai aineita saa luovuttaa vain vastaanottajalle, jolla on jätelain 29 §:n mukainen oikeus ottaa vastaan kyseistä jätettä. Jätteiden haltijan on pidettävä kirjaa, josta käy ilmi kenelle, mihin ja miten romuja ja jätettä on toimitettu. Raportti kirjanpidosta on esitettävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle 30 päivän kuluessa edellä mainitun siivousvelvoitteen täyttämistä.

2. Kiinteistöllä Mutterimäki [REDACTED] oleva öljynerotin, joka tarkastuksen perusteella edellytti tyhjennystä, tulee tyhjentää viipymättä kuitenkin viimeistään **31.5.2024**.

Toiminta katsotaan määräysten mukaisesti lopetetuksi ja toiminnan lopettamisen jälkeiset velvoitteet täytetyksi sen jälkeen, kun kunnan ympäristönsuojelu on tarkastuksen perusteella todennut siivoustoimet tehdyiksi tämän päätöksen mukaisesti niin, että alueesta ei enää aiheudu vaaraa ympäristölle tai epäsiisteyttä.

Tällä päätöksellä ei ratkaista maaperän pilaantuneisuuden selvittämismuutoksen tai maaperän puhdistamista koskevaa asiaa. Valtion valvontaviranomainen voi määrätä puhdistamisesta vastuussa olevan täyttämään velvollisuutensa. Pirkanmaan ELY-keskus on ympäristöluvan peruuttamisesta koskevassa lausunnossaan todennut, että maaperän mahdollinen pilaantuminen kiinteistöillä [REDACTED] tulee selvittää edustavan näytteenoton avulla toiminnan lopettamisen yhteydessä. Tutkimuksissa on käytettävä ulkopuolista sertifioitua asiantuntijaa, ja maaperänäytteistä on tutkittava vähintään öljyhiilivetyjakeet (C5-

C40), Vna 214/2007 mukaiset metallit ja puolimetallit sekä PCB-yhdisteet. Näytteistä tulee tutkia myös muut haitta-aineet, joita on voinut päätyä maaperään toimintahistoriaselvityksen perusteella tai joista havaitaan viitteitä tutkimusten aikana. Tutkimukset tulee suorittaa vasta sen jälkeen, kun kaikki jätteet (ml. romuajoneuvot) on poistettu kiinteistöiltä. Tutkimussuunnitelma tulee toimittaa tarkastettavaksi Pirkanmaan ELY-keskukselle viimeistään kuukautta ennen tutkimusten suorittamista.

RATKAISUN PERUSTELUT

Kokonaisuutena arvioiden luvan haltijalla ei ole katsottu olevan teknisiä tai taloudellisia edellytyksiä rajoittaa päästöjä lainvoimaisessa luvassa määrätylle tasolle ja sen päästötason, jota toiminnassa on noudatettu, katsotaan aiheuttavan luvan myöntämisen edellytysten vastaisia seurauksia. Valvontaviranomainen on katsonut perustelluksi tehdä aloitteen luvan peruuttamiseksi.

Ympäristönsuojelulain 93 §:n mukaan luvan myöntänyt viranomainen voi valvontaviranomaisen aloitteesta peruuttaa luvan, jos lupamääräyksiä on toistuvasti rikottu siten, että toiminnasta voi aiheutua luvan myöntämisen edellytysten vastainen seuraus. Lupamääräysten 5, 9, 12 ja 15 rikkomisesta katsotaan aiheutuvan maaperän ja pohjaveden pilaamiskiellon vastainen seuraus. Pirkanmaan ELY-keskus on kehottanut/edellyttänyt toimintaa valvoessaan vastaavien asioiden kuntoon saattamista. Maaperän ja pohjaveden laadun huononemisesta voi aiheutua vaaraa tai haittaa ympäristölle. Toimintapaikka sijaitsee Moisionjoen ja Moisionlammen välittömässä läheisyydessä ja alueen hulevedet johdetaan oijen kautta Moisiojokeen.

Pirkanmaan ELY-keskuksen ja kunnan terveydensuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan kyseessä olevassa tapauksessa on ympäristönsuojelulain 93 § mom. kohtien 2 ja 3 tarkoittama tilanne, jossa lupa voidaan peruuttaa. Pirkanmaan ELY-keskuksen lausunnon mukaan oleellista on, että kyse on toistuvista rikkomuksista, jotka voivat aiheuttaa YSL 49 §:ssä kielletyn seurauksen, kuten maaperän sekä pinta- ja pohjavesien pilaantumisvaaran.

Toimintaan liittyvät rakenteet ja järjestelyt eivät ole lainsäädännön ja luvan edellyttämällä tavalla kunnossa, jotta toimintaa voitaisiin jatkaa. Tampereen Romu Oy (nyk. Tampereen Romu Oy:n konkurssipesä) ei ole useista valvontaviranomaisen kehotuksista huolimatta järjestänyt toimintaa ympäristöluvan määräysten mukaisesti, eikä antanut selvitystä lupamääräysten rikkomisesta tai niihin liittyvistä mahdollisista korjaavista toimenpiteistä aikatauluineen. Ympäristönsuojeluun on esitetty tieto, että Tampereen Romu Oy:n konkurssipesä ei ole jatkanut toimintaa alueella eikä sitä ole myöskään tarkoitus jatkaa sellaisenaan heidän toimestaan alueella. Ympäristönsuojelu ei katso kuitenkaan saaneen sellaista toiminnan lopettamista koskevaa ilmoitusta, jonka perusteella ympäristölupa voitaisiin rauettaa eikä toiminnan lopettamiseen liittyvää suunnitelmaa ole toimitettu lupamääräyksen 28 mukaisesti.

Luvan haltijaa on kuultu asian käsittelyn yhteydessä. Luvan haltija ei ole esittänyt:

- Selvitystä miten toiminnan jatkamisen edellytykset saadaan täytettyä mahdollisesti lupaa muuttamalla.
- Selvitystä lupamääräysten rikkomisen osalta ja mahdollisista korjaavista toimenpiteistä aikatauluineen.
- Selvitystä toiminnan sopeuttamiseksi suhteessa muuttuneisiin olosuhteisiin ottaen huomioon, että Tampereen Romu Oy:n hallinta on päättynyt kiinteistön Ratu [REDACTED] osalta ja toimintaan käytettävissä olevat tilat ovat pienentyneet.

Viranomaislautakunta katsoo, että toiminnan jatkamisen edellytyksiä ei saada täytetyksi lupaa muuttamalla, koska:

- Toiminnalta on tarve edellyttää ympäristönsuojelulain 59 §:n mukainen vakuus. Ympäristölupapäätöksen mukaan vakuus on määritetty siten, että sillä voidaan tarvittaessa huolehtia

- toiminnan lopettamiseen liittyvistä toimista. Ympäristönsuojelulain 59 §:n mukaan vakuuden asettamista on tarve edellyttää asianmukaisen jätehuollon, seurannan, tarkkailun ja toiminnan lopettamisessa tai sen jälkeen tarvittavien toimien varmistamiseksi.
- Toiminnalta on tarve edellyttää jätteiden tuottajan tai tuottajayhteisön kanssa kirjallinen sopimus tai vastaava asiakirja, josta selviää yhteistyökumppanin nimi ja yhteistoiminnan alkamispäivä. Asiakirjasta on myös selvittävä, mitä tuottajavastuun piiriin kuuluvaa jätettä sopimus koskee. Ympäristölupamääräys 7 on annettu jätelain tuottajavastuun noudattamisen varmistamiseksi ja valvonnallisista syistä. Tuottajalla on ensisijainen oikeus järjestää vastuulleen kuuluvien käytöstä poistettujen tuotteiden jätehuolto ja muut toimijat saavat perustaa rinnakkaisia käytöstä poistettujen tuotteiden keräys- tai vastaanottojärjestelmiä taikka tarjota tähän liittyviä palveluita kiinteistön haltijalle tai muulle jätteen haltijalle vain, jos tämä tehdään yhteistoiminnassa tuottajan kanssa. Sopimuksilla varmistetaan, että jätteiden kiertäjärjestelmän lainsäädännölliset vaatimukset toteutuvat.
 - Jätelain 120 §:n mukaan ympäristöluvanvaraisen jätteen käsittelytoiminnan harjoittajan on esitettävä lupaviranomaiselle suunnitelma jätteen käsittelyn seurannan ja tarkkailun järjestämisestä. Suunnitelman sisällöstä määrätään tarkemmin jäteasetuksessa (978/2021, § 41). Toiminnan harjoittajan on seurattava ja tarkkailtava järjestämäänsä jätehuoltoa säännöllisesti ja suunnitelmallisesti sen varmistamiseksi, että toiminta täyttää sille jätelaissa ja sen nojalla säädetyt ja määrätyt vaatimukset ja että valvontaviranomaiselle voidaan antaa toiminnan valvomiseksi tarpeelliset tiedot. Jos käsiteltävän jätteen laatu tai määrä taikka käsittelyn järjestelyt muuttuvat, toiminnanharjoittajan on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava suunnitelmaa ja ilmoitettava tästä valvontaviranomaiselle. Luvan haltija ei ole toimittanut lupahakemuksen yhteydessä suunnitelmaa jätteen käsittelyn seurannan ja tarkkailun järjestämisestä, jonka vuoksi asiasta lisätty määräys ympäristölupapäätökseen.

Ympäristönsuojelulain 94 §:n 3 momentin mukaan, jos lupa ei sisällä riittäviä määräyksiä toiminnan lopettamiseksi tarvittavista toimista, lupaviranomaisen on annettava tätä tarkoittavat määräykset. Alueen siivoamista koskeva määräys 1 annetaan, koska luvan haltija ei ole esittänyt valvontaviranomaiselle toiminnan lopettamista koskevaa ympäristöluvassa määrättyä suunnitelmaa. Toiminta on lainvastaisessa tilassa jätteiden varastoinnin osalta. Jätteiden varastoinnista aiheutuu ympäristön pilaantumisen vaaraa ja epäsiisteyttä, jonka vuoksi ne tulee toimittaa viipymättä asianmukaisiin vastaanottoaikoihin. Jätteet sijaitsevat myös alueella, jota luvan haltija ei enää hallitse. Kaavoituksen antaman lausunnon perusteella vaatimukset siisteyden ja taajamakuvan suhteen ovat ja tulevat alueella kasvamaan. Lupamääräys 2 on annettu päästöjen ja niiden haitallisten vaikutusten ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi viemäriverkostoon. Pirkanmaan ELY-keskuksen antama lausunto maaperän pilaantuneisuuden selvittämisestä annetaan päätöksessä tiedoksi. Koska ympäristönsuojelulain 135 § ja 137 §:n mukaan valtion valvontaviranomainen voi määrätä puhdistamisesta vastuussa olevan täyttämään velvollisuutensa, viranomaislautakunnan ratkaisussa ei ole siitä määrätty.

VASTAUS ANNETUIHIN LAUSUNTOIHIN JA MUISTUTUKSIIN

Annetut lausunnot ja muistutus on otettu huomioon asian ratkaisussa ja ratkaisun perusteluissa ilmenevällä tavalla. Koska lupa on katsottu perustelluksi peruuttaa eikä toiminnan jatkamiseen lupaa muuttamalla ole katsottu olevan edellytyksiä, ei pelastuslaitoksen lausuntoa ole sisällytetty ratkaisuun.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014): 6-8, 14-17, 19, 20, 22, 27, 29, 34, 42-44, 59, 83, 85, 93-94, 96, 133-135, 137, 190-191, 200, 205 ja 223 §

Jätelaki (646/2011): 8, 12,13, 15, 16, 17, 19, 28-30, 47, 48, 58, 59, 66, 72, 73, 118, 119-122 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014)

Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021)

KÄSITTELYMAKSU

Käsittelymaksuna peritään 315 euroa. Käsittelymaksu määräytyy Lempäälän kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukaisesti (Lempäälän kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen taksa 3 § kohta 3.1). Maksutaulukon kohta toiminnan lopettamista koskevat määräykset (YSL 94 §).

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Ote päätöksestä

Tampereen Romu Oy:n konkurssipesä (saantitodistuksella ja sähköpostitse)

Pirkanmaan ELY-keskus (kirjaamo.pirkanmaa@ely-keskus.fi)

Lempäälän kunnan kunnanhallitus (sanna.kurikka@lempaala.fi)

Lempäälän kunnan kaavoituspäällikkö (teija.makela@lempaala.fi)

Pirkkalan ympäristöterveydenhuollon valvontayksikkö (kirjaamo@pirkkala.fi)

Kiinteistön Ratu [REDACTED] omistaja

Pirkanmaan pelastuslaitos (pirkanmaanpelastuslaitos@pirha.fi)

Suomen Autokierrätys Oy (Ateneuminkuja 2 C, 00100 Helsinki)

Ilmoittaminen kunnan ilmoitustaululla ja lehdissä

Päätöksestä kuulutetaan Lempäälän kunnan julkisten kuulutusten ilmoitustaululla ja tiedotetaan Lempäälän-Vesilahden Sanomissa.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta. Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella, joka julkaistaan kunnan verkkosivuilla 9.4.2024. Päätös annetaan julkipanon jälkeen. Päätöksen antopäivä on 10.4.2024. Muutoksenhakua varten valitusaika päättyy 16.5.2024. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.